

Rapport

Klacht

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst zijn Iraakse identiteitskaart aanmerkt als een vals document maar niet bereid is hem deze kaart te retourneren opdat hij door middel van onderzoek bij de Iraakse ambassade de echtheid van de het document kan aantonen.

Feiten

1. Bij de indiening van zijn asielaanvraag heeft verzoeker, zoals te doen gebruikelijk, zijn identiteitskaart overgelegd. Op basis van onderzoek door Bureau Documenten van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) werd geconstateerd dat het document vals was. Hiervan is op 12 februari 2008 proces verbaal opgemaakt. Verzoeker betwist de Rapport van de IND en wil door middel van contra-expertise de echtheid van het document aantonen. Om die reden heeft de gemachtigde van verzoeker de IND verzocht hem het document toe te zenden. De IND heeft dit verzoek afgewezen vanwege het risico dat het vals bevonden document bij verlies of diefstal weer opnieuw in omloop komt. Wel toonde de IND zich bereid om op een andere wijze mee te werken aan de contra-expertise.
2. Volgens de IND zijn er verschillende werkwijzen voor contra-expertise van een vals bevonden document. Zo'n onderzoek kan plaatsvinden op technische of op tactische gronden. Voor contra-expertise op grond van technische informatie is het originele document nodig. Maar onderzoek op tactische gronden, dat wil zeggen onderzoek naar de inhoudelijke informatie van het document, kan volgens de IND plaatsvinden aan de hand van een kleurenkopie. De Iraakse ambassade heeft volgens de IND laten weten dat zij in het kader van contra-expertise geen originele documenten meer wenst te ontvangen. Ook

om die reden heeft de IND besloten om de gemachtigde van verzoeker ten behoeve van de contra-expertise kleurenkopieën toe te zenden.

3. De gemachtigde van verzoeker is het niet met de IND eens dat onderzoek door de Iraakse ambassade van een kleurenkopie een volwaardig onderzoek is naar de echtheid van een identiteitskaart. Volgens de gemachtigde onderzoekt de ambassade dan alleen of het betreffende document voorkomt in de Iraakse databestanden. Bovendien had de gemachtigde zelf van de ambassade vernomen dat de weigering om originele documenten te ontvangen alleen betrekking heeft op toezending door de IND. De Iraakse ambassade weigert volgens de gemachtigde geen contra-expertise van originele documenten indien deze door de houder zelf worden aangeboden. De gemachtigde heeft zich daarom, op 28 mei 2009, bij de IND beklagd over het niet toezenden van de originele identiteitskaart.

4. De IND verklaarde de klacht, bij brief van 22 juni 2009, kennelijk ongegrond. De IND deed mee bereid te zijn om, wanneer uit onderzoek door de Iraakse ambassade van de kleurenkopie mocht blijken dat voor de vaststelling van de echtheid ook een tactisch onderzoek naar het originele document noodzakelijk was, het originele document aangetekend toe te zenden aan een door verzoeker aan te wijzen gerenommeerd onderzoeksinstituut. De IND liet verder nog weten dat het bij hen bekend was dat verzoeker begin oktober 2008 op de Iraakse ambassade was geweest. Hoewel hij toen al in het bezit was van de kleurenkopie van de Iraakse identiteitskaart, heeft hij daar volgens de IND alleen zijn Nederlandse identiteitskaart laten zien.

5. De gemachtigde van verzoeker diende op 31 juli 2009 een klacht in bij de Nationale ombudsman. Naar aanleiding hiervan is op 29 oktober 2009 een onderzoek ingesteld. In haar reactie van 26 november 2009 verklaarde de (toenmalige) staatssecretaris van Justitie de klacht ongegrond. Volgens de staatssecretaris was de identiteitskaart vals bevonden op grond van technische informatie. Volgens de staatssecretaris beschikt de Iraakse ambassade niet over de technische middelen voor het uitvoeren van technische contra-expertise en daarnaast had de Iraakse ambassade recentelijk aan de IND te kennen gegeven dat zij geen originele documenten wenst te ontvangen, ook niet van de houder zelf. De staatssecretaris liet verder weten dat, indien verzoeker na tactische contra-expertise bij de Iraakse ambassade nog een technische contra-expertise wenste te doen, de IND bereid was daaraan mee te werken onder de eerdergenoemde voorwaarden. Dat wil zeggen dat de IND het originele document dan per aangetekende post zou verzenden naar een door de gemachtigde aan te wijzen (gerenommeerd) onderzoeksinstituut voor het uitvoeren van een technische contra-expertise, onder voorwaarde dat het document na onderzoek wordt teruggestuurd naar de IND.

6. Naar aanleiding van bovenstaande reactie liet de gemachtigde op 14 januari 2010 weten dat de stelling van de staatssecretaris van Justitie dat de Iraakse ambassade alleen contra-expertise verricht aan de hand van kleurenkopieën feitelijk onjuist is. Volgens de gemachtigde verricht de Iraakse ambassade wel onderzoek naar originele documenten

mits die door de houder zelf worden aangeleverd. Daarnaast liet de gemachtigde weten dat het volgens hem niet aan de staatssecretaris van Justitie is om te bepalen hoe hij een gewenste contra-indicatie moet inkleden en aan welke instantie hij het document wel dan niet mag overleggen.

Beoordeling

7. Het redelijkheidsvereiste houdt voor bestuursorganen in dat zij de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afweegt. De uitkomst van de belangenafweging mag niet onredelijk zijn of burgers belemmeren in de uitoefening van hun rechten.

8. De IND geeft in principe geen documenten uit handen waarvan na onderzoek door Bureau Documenten van de IND is gebleken dat ze vals zijn. De Nationale ombudsman heeft daar begrip voor. Het is immers niet wenselijk dat vals bevonden documenten opnieuw in omloop komen. Het is terecht dat de IND dat risico zoveel mogelijk wil uitsluiten. Anderzijds moet de burger natuurlijk wel in de gelegenheid worden gesteld om het onderzoek van de IND aan een tegenonderzoek te kunnen onderwerpen.

9. De IND onderzocht de identiteitskaart van verzoeker en concludeerde dat het document vals is. Verzoeker bestrijdt het dat zijn document niet echt zou zijn en wil daarom contra-expertise laten doen. De gemachtigde van verzoeker heeft de IND verzocht om toezending van het document. De IND wees het verzoek om toezending van het originele document af en stuurde een kleurenkopie van de identiteitskaart. Volgens de IND is contra-expertise van het document van verzoeker heel wel mogelijk aan de hand van een kleurenkopie. Bovendien zou de Iraakse ambassade in het kader van contra-expertise geen originele documenten meer wensen te ontvangen. De IND toonde zich bereid om, indien dat na onderzoek door de ambassade van de kleurenkopie toch nodig mocht blijken, later alsnog het originele document ter beschikking te stellen aan een gerenommeerd onderzoeksinstituut die het document verder op echtheid zou onderzoeken.

10. De gemachtigde van verzoeker voelt zich door de opstelling van de IND beperkt in de mogelijkheden om de echtheid van het document van cliënt aan te tonen. Bovendien betwist hij dat de Iraakse ambassade volwaardige contra-expertise kan doen aan de hand van een kleurenkopie.

11. Naar aanleiding van het door de Nationale ombudsman ingestelde onderzoek liet de staatssecretaris van Justitie weten dat zij de klacht over het niet toezenden van het originele document ongegrond achtte. De staatssecretaris bleef bij de stelling dat de Iraakse ambassade geen originele documenten onderzoekt, ook niet als deze door de houder worden aangeleverd. Bovendien was uit gegevens van de IND gebleken dat op een moment dat verzoeker reeds in het bezit was van een kleurenkopie van zijn document, hij tijdens een bezoek van hem aan de ambassade die kopie niet heeft overgelegd. De staatssecretaris deelde verder nog mee dat de IND bereid was om het originele document

per aangetekende post te verzenden naar een (gerenommeerd) onderzoeksinstituut dat op instigatie van de gemachtigde tegenonderzoek gaat doen, mits het document na onderzoek wordt teruggestuurd naar de IND.

12. In het geding is enerzijds het belang te voorkomen dat het door de IND vals bevonden document opnieuw in omloop komt en anderzijds het belang dat verzoeker niet wordt belemmerd in de uitoefening van zijn recht om contra-expertise te laten doen.

De Nationale ombudsman is van mening dat de (toenmalige) staatssecretaris van Justitie bij de afweging van deze belangen een voorstel heeft gedaan dat niet onredelijk is. De IND zal desgevraagd het document aangetekend sturen naar een door de gemachtigde van verzoeker aan te wijzen (gerenommeerd) onderzoeksinstituut, op voorwaarde dat dit instituut het document naderhand weer retourneert aan de IND. De vrees van de gemachtigde van verzoeker dat hem onredelijke beperkingen worden opgelegd in de uitvoering van de contra-expertise, omdat voor hem wordt bepaald hoe hij een gewenste contra-expertise moet inkleden en aan welke instantie hij het document wel dan niet mag overleggen, is naar de mening van de Nationale ombudsman niet gegrond. Op grond daarvan is de Nationale ombudsman van oordeel dat verzoekers klacht ongegrond is.

Conclusie

De gedraging van de (toenmalige) staatssecretaris van Justitie, die nu wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, is behoorlijk.

Onderzoek

Op 31 juli 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A., ingediend door de heer mr. I. Vreeken, met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Naar deze gedraging, van de (toenmalige) staatssecretaris van Justitie, die nu wordt aangemerkt als een gedraging van minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

De reactie van de minister van Justitie gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

De gemachtigde van de verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De Rapport van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van 22 juni 2009 van de IND te Zevenaar aan de gemachtigde van verzoeker, in reactie op zijn klacht van 28 mei 2008;

Brief van 31 juli 2009 van de gemachtigde aan de Nationale ombudsman met een klacht over de IND;

Brief van 26 november 2009 van de staatssecretaris van Justitie, in reactie op het op 29 oktober 2009 ingestelde onderzoek van de Nationale ombudsman;

Brief van 14 januari 2010 van de gemachtigde aan de Nationale ombudsman, in reactie op de brief van 26 november 2009 IND van de staatssecretaris van Justitie.

Achtergrond

Zie onder *bevindingen of volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.